

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Felolós szerkesztő: Dr. Kiss Pál.
FELELŐS SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 63.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Dessewffy-tér 7. szám alatt.

Telefon szám 124.
Hirdetéseket díjzabás szerint közlünk.

Kiadó és laptulajdonosok:
Dr. Kiss Pál és Lepsits Kálmán.

Izolálni

akarják a Justh-pártot a többi politikai pártok. Ez a hír. Mit tesz ez? Politika értelmében azt jelenti, hogy a többi függetlenségi pártok, melyek küzdöttek a véderőjavaslatok ellen, a függetlenségi és 48-as pártot magára hagyják, a szó valódi értelmében pedig azt jelenti, hogy a fegyvertársak beakarják csapni a Justh-pártot.

Mi lesz ennek a következménye? Az, hogy a Justh-pártnak magának kell tovább folytatni a küzdelmet. Ők fognak harcolni a népjogokért ezután is, mert az izolálásnak nem lesz következménye egyúttal az is, hogy most már a kormány keresztül tudja vinni a véderőjavaslatokat. Legfőlegb vérszemet kapva ráter az erőszak útjára, mely kétélű fegyver. Olyan ez a puska, amelyik vissza felé sült el. Csak vissza kell emlékezni a Tisza és Perczel által rendezett november 18-ra.

Mi a kilátásba helyezett izolálásnak erkölcsi tanúsága? Az, hogy a konzervatív hajlamú és paktálni mindig kész Kossuth-párt a nemzeti és népjogok kivívása szempontjából megbízhatatlan lévén, fegyvertársnak is megbízhatatlan. Kossuth Ferenc politikai múltja a legborzalmasabb példája a politikai megalkuvás célszerűtlenségének a nemzet szempontjából. Ő mint ellenzéki vezér mindig hajlandóságot mutatott a megadásra a harc legkritikusabb perceiben. Paktált és kiegyezett. Letette a fegyvert rendesen olyankor, amikor már a harc gyümölcse érne kezdett. Sohasem bízott sem magában, sem a nemzet erejében. Sohasem volt alkalmas ellenzéki vezérszerepre. Ő mindig inkább híve volt a politikai hatalom megkaparintásának a saját és pártja részére, mint engedelmények kicsikarására a nemzet részére. Természetes, hogy ez az ország gazdasági, politikai és kulturális fejlődése szempontjából mindig káros volt.

A most megkezdett harcot végig kell küzdeni. Valósággal életünk, az ország sorsa van ehhez fűzve. Ha a Justh-párt most letenné a fegyvert, elkerülhetetlenül a függetlenségi politika csődjét eredményezné ez a lépése. A már ingó közvéleményt ez halálosan befolyásolná a függetlenségi eszmék kárára. De visszavetné évtizedekre az országot fejlődésében is.

Jól tudja és érzi ezt Justh Gyula. Kijelentése, amellyel az izoláció híret fogadta, tanubizonysága annak, hogy bizik nemcsak pártjának hűségében, hanem a megkezdett harc eredményében is. Itt van a tízenkettedik óra, hogy végre kiragadják az ország szekerét a maradiság és politikai feketeség sarából, hogy vigabban haladhasson a fejlődés felé.

Bármilyen történjék is egyébként a parlamentben, azt a fejlődési folyamatot, mely az országban megindult, nem akaszthatja meg semmiféle maradi berendezkedés. Sokkal erősebb a nyomása azoknak a könnyűlátásoknak, melyek a fejlődést követelik, mintsem azokat meglehetne akadályozni. Késleltetni talán igen. A nép általában s lassankint a polgárság zöme is meg fogja látni, hogy a dolgok nyomorult folyását ebben az országban csak gyökeres átalakításokkal, országos reformokkal a fejlődést biztosító intézményekkel lehet megváltoztatni.

A kilátásba helyezett izoláció csak kicsinyes mesterfogása a maradiság fekete rókáinak. Eredménye semmi, mert a harc folyik tovább s mihelyt megdöglőn, avagy nagyon is tudatosan az erőszakhoz nyul a többség, rögtön az ellenállás erősebb megnyilvánulását váltja ki. Akármint csinálnak tehát odafenn a székesfővárosban, az végeredményben nem sokat jelent, legfőlegb ideig-óráig a politikai állapotot egyik vagy másik irányba tereli, de a fejlődés törvényszerű ereje a kimozdított irányból a helyes irányba fogja terelni mindenképpen a most kátyuba rekedt szekeret.

A népjog kiterjesztését, az általános, egyenlő és titkos választójogot, akárhogy fázna is tőle sokan, mindenképpen meg kell csinálni. Addig rend és haladás itt nem lesz. A huszadik században pedig sokáig egy helyben állani nem lehet. Nem engedi ezt a kor szelleme sem.

— A fogyasztási adóhivatalból. A város számvevőszéki hivatala most vizsgálta fölül a fogyasztási adóhivatal 1910. évi számadásait és megállapította, hogy a fogyasztási adóhivatal ügykezelőit 2416 korona jutalék illeti meg. Ezért előterjesztést tett a képviselőtestülethez ezen összegnek kiutalása iránt.

Az igazoló választmány ülése.

A képviselőválasztások igazolása.

(Saját tudósítónktól.)

Makó, okt. 24.

Soha még annyi felebbezést nem adtak be az igazoló választmányhoz, mint a legutóbb megejtett városi képviselőválasztások ellen.

Rankl József maga kilenc választás ellen felebbezett. Igaz ugyan, hogy felebbezései nagyobbára nélkülöztek minden komoly alapot, csak arra szolgáltak, hogy az igazoló választmánynak egy kis munkát adtak.

Hervay István alispán mára hívta össze az igazoló választmányt, hogy a beadott felebbezéseket elbirálja. Az ülésen részt vettek: Molnár Albert, Nagy Antal, Sepsei István, Szentpéteri József és Gera Sámuel városi főjegyző, mint előadó.

Rank József azért felebbezte meg a Fodor József, Juhász Antal, Király Pál és Kis János választását, mert azt állította róluk, hogy irni-olvasni nem tudnak.

Rankl felebbezése folytán nevezett képviselőket, mint annak idején megirtuk, megvizsgálták, hogy irni-olvasni tudnak-e? E vizsgálatnál kiderült, hogy csak Kiss János nem tud irni, a többi három igen, ezért az igazoló választmány Kiss János választását megsemmisítette. Meg kellett azonban semmisíteni a Király Pál választását is, de nem azon az alapon, melyen Rankl kívánta, hanem azon az alapon, hogy nem fizet adót.

Espersit János dr választása ellen azért felebbezett Rankl József, hogy Makón községi adót nem fizet.

Az igazoló választmány ezt a felebbezést is elutasította, mert Espersit János, mint a jogtudományok tudora a törvény értelmében tagja lehet a városi képviselőtestületnek.

Csorba János városi képviselő Görbe Imrének a választása ellen azért felebbezett, mert Makón adót nem fizet. Minthogy beigazolást nyert, hogy Görbe Imre Makón csak egy korona közmunka adót fizet, ami a cenzust nem üti meg, így választását meg kellett semmisíteni.

Az igazoló választmány elutasította Takács Péter felebbezését, ki Chamilla Antal, Irlanda Dezső és

Kászián Miklós választása ellen adott be felebbezést. Hasonlóképp elutasította az igazoló választmány Szirbik Antal felebbezését, ki a IV. kerületi választások ellen felebbezett.

Végül elutasította az igazoló választmány Rankl Józsefnek a X. kerületi választások ellen beadott felebbezését. E felebbezés volt a legindokolatlanabb, mert azt állította, hogy a X. kerületben a záróra után fogadtak el meghatalmazásokat és szavazatokat. Rankl állítása nem felelt meg a valóságnak, így felebbezését el kellett utasítani.

Politikai üldözés.

A függetlenségi párti ügyész kálváriája.

— Saját tudósítónktól. —

Makó, okt. 24.

Pogonyi Nándor aradi kir ügyészt a budapesti királyi ügyészséghez helyezte át, helyébe pedig Csajághy Károly komáromi ügyészt helyezte Aradra.

Alighogy ezen áthelyezés megjelent, pár nap múlva a hivatalos lapban ismét egy meglepetést keltő áthelyezés jelent meg. Ugyanis a hivatalos lap arról számolt be, hogy Csajághy Károly aradi kir. ügyészt az igazságügyminiszter a zalaegerszegi ügyészséghez helyezte át. Előbb szokatlannak látszott a dolog, de nem tulajdonítottunk neki nagyobb fontosságot.

Azonban ebben a feltevésünkben alaposan csalódtunk, mert sokkal elszomorítóbb és a mai kormányra jellemző háttere van Csajághy ügyész áthelyezéseinek.

Mint budapesti tudósítónk jelenti, Csajághy Károly politikai üldözés áldozata. Többször irtak már a lapok és a képviselőházban is számtalanszor szóvá tették, hogy a mostani kormány mindazon állami tisztviselőket, akik nem engedik magukat a maradi munkapárt igájába hajtani, szemérmetlenül üldözi. Khuen-Hédervary gróf ugyan mindig tiltakozik az ilyen vádak ellen, de alaposan rácafol Csajághy ügyész esete, aki azok közé a tisztviselők közé tartozik, aki nem gorinetelen és van önállósága.

Csajághy ugyanis a legutóbbi képviselőválasztás alkalmával megmérészelte azt tenni, hogy nem a munkapárt jelöltjére szavazott, hanem a függetlenségi párt jelöltjére. Csajághy Károly, mint lelkes függetlenségi

Olcsó árak!

[18]

Pontos kiszolgálás!

Menjasszonni
ajándékok!

KOCSIS és SKOPÁL

uj üveg- és porcellán üzletük aug. hó 1-én a Bóhm-házban, Ehrenfeld és Spitz vaskereskedők helyén megnyílt.

Épület üvegezés és képeretezés!!

Vendéglő és kávé-
házi célcégek!

olyan népszerű ember volt Komáromban, hogy a leginkarnátusabb mungót buktatta ki a törvényhatósági bizottságból. Ez nagyon fájt a komáromi munkapárt vezetőinek, akik siettek is tudomására hozni az igazságügyminiszternek. Székely Ferenc ur, a nagy emberbarát és szabadgondolkodó, gondolt egyet és Csajághyt áthelyezte Aradra. A miniszter ur, hogy nem, megint gondolt egyet és Csajághyt hirtelen Zalaegerszegre helyezte át.

A komáromiak azonban nem nyugszanak bele Csajághy üldöztetésébe, mint tudósítónk jelenti, hanem megmozdult egész Komárom társadalma, hogy a méltatlanul meghurcolt ügyvédt védelmébe vegye. Nagyobb küldöttség fogja az igazságügyminisztert felkeresni, kérve őt, hogy hagyja meg Csajághy Károlyt továbbra is Komáromban.

Az edelényi véres éj.

A rablógyilkos Regula.

— Telefon értesítés. —
Miskolc, október 24.

Az Edelény községbeli hármast rablógyilkosság tettesének, ifjú Regula Edének a bűnpörét ma reggel kezdte tárgyalni a miskolci esküdtszék.

A bíróság épülete előtt nagy néptömeg tolongott már korán reggel, de csak kevesen juthattak a terembe. A városban óriási az érdeklődés a tárgyalás iránt. Regulát dr. Lengyel Zoltán orsz. képviselő védi.

Két szuronyos őr vezette be a terembe Regulát, a vádlottat, aki teljes nyugalommal helyezkedett el a vádlottak padja előtt. Mintegy 50 beidézett tanu is bevonult. Többnyire edelényi parasztok.

Az elnök kérdéseire Regula Ede bmondja, hogy 24 éves, ág. ev. vallásu, asztalossegéd, edelényi születésű, vagyontalan, nem volt büntetve. Az elnök felolvasta a tanuk névsorát, akiknek sorában megjelent id. Regula Ede is a vádlott atyja, aki csak nagy vártatva jelentkezett az elnök felszólítására. Regula Ede vádlott, mikor atyja hangját meghallotta, könnyezni kezdett, fejét lehajtotta és zsebkendőjével törölte könnyeit. A tanuk sorában megjelent Regula öccse, Regula Károly és menyasszonya, Zsóka Teréz is.

Regula vallomását így kezdte: — Igenis, nagyságos elnök ur, büntetésnek érzem magamat abban a tekintetben, hogy a lopásról tudomásom volt, hogy nem jelentettem ezt fel és hogy a baltámat én adtam oda azzal a beleegyezéssel, hogy vigyék el a lakásomról, és végül, hogy az elrabolt pénzből száz koronát elfogadtam.

Az elnök: Figyelmeztetem magát, hogy a vizsgálat során másképen vallott.

A vádlott: Erőszakkal kivett vallomás volt.

— Erőszakkal nem vehették ki hatszor vallomását a vizsgálóbíró előtt.

— Fenyegettek, hogy ha rajtam bosszút nem állhatnak, a szüleimen vagy a testvéreimen fognak bosszút állni.

— A váddal szemben joga van elmondani a tényállást.

Regula Ede a tényállás vázolója folyamán elmondja, hogy 8 nappal a gyilkosság előtt Kovács Antal edelényi lakos azt mondotta neki, hogy szeretne valamit közölni vele, de azal a feltétellel, hogy szavára fogadja, hogy nem szól senkinek. Én ezt megígértem, mire Kovács Antal előadta, hogy Czeislerék tudomása szerint 4-5000 korona kitevő pénzüsszeget tartogatnak. Én azt mondtam neki: Antal, nem lesz ebből semmi se, mire ő azt felelte, hogy a pénzüsszegek megkerítése olyan könnyen megy, hogy senki sem fog tudomást szerezni róla. Hosszas rábeszélés után beleegyeztem a dologba, hogy közösen megkerítjük a pénzt, kiraboljuk Czeisleréket. Kovács Antal megmondotta, hogy közölte tervét Zöldi Istvánnal, aki szintén beleegyezett annak keresztülvitelére. Augusztus 5-én reggel találkoztam Kovács Antallal és Zöldivel és megállapítottuk, hogy este a terv keresztülvitelére végeztünk találkoznunk fogunk.

Regula elmondja ezután mint jöttek hozzá Kovács és Zöldi és mint mentek magukhoz véve a baltát, a csárdába. Ő aztán csak a rablót zsákmányból vett részt. Beavatták a dologba Buszkó Mihályt is, aki fiatal inasgyerek. Míg am azok benn jártak Czeislerékknél, ő és Buszkó a mezőre mentek sétálni. Később aztán, amikor am azok már végezték a dolgukat, találkoztak.

— Ekkor — folytatja Regula — elmondották aztán Kovácsék, hogy gyilkoltak és raboltak. És mindjárt megfenyegettek, hogy ne merjek szólni, különben nemcsak rajtam, de még a szüleimen is bosszút állanak.

— Nézzé Regula, maga a gyilkosság után Miskolcra utazott s rögtön vissza Edelénybe. Aztán a Czeislerék ágyánál találtak egy ilyen vasuti jegyet.

— Nem tudok róla.

— De találtak s az csak a magáé lehetett, mert maga volt benn Miskolcon.

— Voltam, de a jegy nem az enyém. — Pedig a Kovácsé vagy a Zöldié nem lehetett, hogy ők azon az éjjelen nem járhattak Miskolcon, igazolva van.

Erre a vizsgáló bíró előtt tett vallomások felolvasása következett.

Tíz perc szünet következett, ami alatt egy hírlapíró alkalmat talált arra, hogy az esküdtsekkel beszéljen. Az esküdttek haragszanak Regulára és mikor megkérdezte, milyen hatással van rájuk a vádlott, az egyik így felelt:

— Ugy hazudik, mint a karikacsapás!

Még 40 kishold

I. osztályu hagyma alá való föld kimaradt. Végső árban kisholdanként

38 forintért

azonnal kiadó.

Értekezni lehet Kövecs Antal építész lakásán.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Október 25. Szerda. Római kath. Ráffael főan. Gör. kath: Október 12. Teofánész. — Nap két 6 óra 31 perckor. Nyugszik 4 óra 56 perckor.

Időjárás. A budapesti meteorológiai intézetnek Makóra érkezett jelentése szerint a következő időjárás várható: Az időjárásban egyelőre lényeges változás nem várható, később lassu hőemelkedés valószínű. — Sürgönyprognózis: Változás nem várható, később enyhébb. Déli hőmérséklet: 11-2 fok Celsius.

Jaj! a drágaság.

Az ördög látott ily drágaságot!

Az ember szinte beleszédül

És belekábúl

És végül — beleajúl . . . !

Hogy elsoroljam rendbe, szépen:

Drágább lett újra a laktérem.

Drágább a zsír, a cékla,

A zsemlye, cukrásztészta;

A kakaó, a csokoládé,

A kenyhasó, a szafaladé.

Drágább a bab, a burgonya,

A zab, a tarhonya;

Drágább a káca,

Drágább a kappan,

Drágább a kása,

Drágább a szappan,

Drágább a jó hus,

Drágább a — lóhus,

És hej! Drágább a tej —

És hej! Drágább a vaj . . .

Szóval, drágábbitt napról-napraminden

S ha nem szokunk meg hamarosan

[innen,

Hát elfelejtünk — enni!

Mert ma holnap oda jutunk,

Hogy drága pénzért sem tudunk!

Csak — lélegzetet venni . . . !

—

— Megfelebbezett határozat. Makóváros képviselőtestülete legutóbb

tartott közgyűlésében K. Szabó

József városi tanácsosnak 285 ko-

rona jutalmat szavazott meg azért,

mert fél éven át a másik tanácsost

is helyettesítette. E határozat ellen

ma Nacsa Péter városi képviselő

fellebbezést adott be.

— Megbízás. Rácz Mihályné Makó-

városnál meglevő virilis képviselői

jogának gyakorlását az 1912. évre

Sepsői Istvánra ruházta át.

— Megtámadott virilis jog. Elek

Lajos városi képviselő ma meg-

felebbezte Dégi István Ferencnek

a városi virilisek névjegyzékébe

való felvételét azon az alapon,

hogy Dégi István Ferenc büntetett

előéletű.

— Tiszti szemle. A tartalékos tisz-

tek szemléje november hó 4-én lesz

Szegeden. Itt említjük meg, hogy a

tiszti aspiránsok szemléje pedig no-

vember hó 7-én lesz ugyancsak Szegeden,

a Marstéri kaszárnyában.

— Adományozás. Az új zsidótem-

pom építésére ma a következők fizet-

ték be felajánlott adományait: Schwarz

Márk 100, Dózsa Ferenc dr. és Iritz Miksa 50 koronát. A hit-

község előjárósága az adományozóknak ezután fejezi ki köszönetét.

— Szerencsétlenség az árkolások

miatt. Sokszor szót emeltünk már

miatt a rendetlenség miatt, amely

a főtéren s a Deák Ferenc-utca

elején a csatornák elkészítése után

még most is egész hosszában ott disztelenkedik. De nemcsak disztelenkedik, hanem, amit szintén mondtunk, veszedelmes is. Csodálatosképen a hatóság a füle botját se mozgatta a felszólalásokra. Legfeljebb annyit tett, hogy a több száz kocsira tehető föld és kötörmelékéből 4-5 naponként elvitet — egy-egy kocsival. Most az esőzések bekövetkeztével még türethetlenebbé s még veszedelmesebbé vált ez a helyzet. A hatóságra háritottuk az esetleg bekövetkező szerencsétlenségért a felelősséget s ma már csakugyan megtörtént az első végtetes baleset. Dr. Szántó Imre budapesti ügyvéd városunkban időzvéen, ma este 8 órakor a Deák Ferenc-utca egyik oldaláról a másikba akart átmenni. Az utban azonban gidrek-gödörök, föld- és kötörmelék csomók hevernek rendetlen összevisszaságban. Egy törmelék csomóban botlott meg az ügyvéd s oly szerencsétlenül vágódott el, hogy a lábcsontja ketté repedt. Hordágyon vitték el a szállására, ahol a sebesültnek szintén itt időző atyja, aki orvos, vette kezelés alá. A rendetlenség azonban még tovább is úgy marad, míg rakásra nem török az arra járók lába.

— Tornyai János kiállítása. Tornyai János a napsugaras, a vetéses, a jó levegős Alföld messze titkainak, az aranyos kalászu, végtelen földeknek szerelmes piktora, akinek két évvel ezelőtt itt nálunk a vármegyeházán volt nagysikerű kollektív kiállítása, Budapesten a Művészházban kollektívba fogta össze képeit, majd husz esztendei munkásságának kétszáz alkotását. Kétszáz izig-vérig magyar kép vár ott ránk, kétszáz kép, amelyek az első próbálgatástól a teljes kifejlésig minden változatát bemutatják Tornyai fejlődésének. Nagy klasziszis és igaz hangu ez a kiállítás. A fővárosi lapok igen elismerő hangon írnak erről a kiállításról.

— Drágul a kávé. A bécsi kávékereskedők körében a kávénak egynegyed kilogrammonként tíz (10) fillérről való felemelést tervezik. Hogy a magyar kereskedelem rögtön utánaozni fogja ebben is Bécsot, az bizonyosabb, mint az egyszeregy.

— Posta-mizériák. Ujabb időben napirenden vannak a makói postán azok a mizériák, hogy hol a csomagok, hol a szállítólevelek érkeznek meg külön, de a kettő együtt soha sem, vagy nagyon ritkán. A legelzszomorítóbb példa erre a makói Uránia-színház esete, amely a megnyitó előadását se tarthatta volna meg e miatt s úgy járt ma is, hogy a Budapestben feladott képeknek csak a szállítólevele érkezett meg, a csomag pedig elmaradt s ezzel együtt természetesen az előadás is. A magyar posta jó híre megköveteli ezeknek a mizériáknak a megszüntetését s egy város közönségét nem szabad ilyeneknek kitenni. Az okokról különben lesz még mondani valónk.

— Szüreti bál. Tegnap este Erdély József vendéglőjében szüreti bál volt, melyen az első csokrot K. Szabó Juliska, a másodikat Borka Katica, a harmadikat Putnoki Erzsébet nyerték.

A közkedvelt makói IDEÁL-crème, ma már a legtökéletesebb arcfinomító

vegyi készítmény, mely állandóan használva, az arcnak üdeséget, szépséget kölcsönöz. Egyedül a készítőnél,

Kudar Lajos

makói újvárosi gyógyszerárban kaphatók.

Ideál-crém 1 tégely 1 korona, Ideál-tej 1 korona, Ideál-szappan 70 fillér, Ideál-pouder 3 féle színben, u. m.: fehér, róza és krém színben, dobozza 1 kor. Csak az a valódi készítmény, mely törvényes védjegyben KUDAR-névvél van ellátva. E készítmények Párisban 1897-ben aranyéremmel, díszokl. és francia éremkereszttel lettek kitüntetve!

— **Kóbor cigányzenész.** [Csámpai Vince majsai cigányzenészt ma a rendőrség csavargásban találta, ezért letartóztatta és holnap illetőségi helyére toloncolják vissza.

Tolvajlás tucatszámra.

Két makói asszony bünlajstroma.

— Saját tudósítónktól. —

Makó, okt. 24.

Sirokmán Illésné Szabó Veron asszony az 1909 január 21-én esett bűnbe először. Éjnek idején belopódzott az Arad-Csanádi vasútállomás faraktárába. Talicskát vitt magával s mintha csak a legtermészetesebb dolgot cselekedné, kezdte megrakni tüzelő őrfa darabokkal a kis járművet. Azonban nem volt szerencséje, még tele se lett a talicska, *Török István* vasúti éjjeli őr már is ott termett s lefűllete a vasúti tolvajt.

Veron asszony lopás kísérlete miatt került ekkor a büntető bíróság elé. Ott azzal védekezett, hogy fáztak otthon gyermekei, azért akart tüzevalót vinni az állomástól. Mert úgy látta, hogy onnan mások is szoktak így szállítani.

A bíróság megkönyörült Verán. Kiszabott ugyan rá 7 napi fogházat, de azt is kimondta, hogy ha újra nem követ el büneselekményt, nem kell leülnie ezt a hét napot se.

Ugy látszik azonban, hogy *Sirokmán* nem érdemelte meg a könyörületet.

Alig mult el fölüle ez a baj, úgy látszik vérszemet kapott, hogy ép bőrrel vagyis büntetlenül menekült. Azt hitte, mindig így mehet ez.

További működéséhez társat keresett. Meg is találta *Csapó Katalin* asszony személyében, a ki már ekkorra szintén kipróbálta a tolvajlás mesterségét, nem is egy, hanem több helyen is.

Önálló munkája volt ugyanis *Csapó Katicának* 1908 december 13-ika éjjelén, a mikor is *Józó Mátyásné* kerítésén bemászva, az ólból két tyukot emelt el. Következett ezután az 1909 január 5-ikét követő éjszaka, a mikor meg a kerítésen átmászva a megyei közokmányhivatalt látogatta meg *Katalin* asszony s éjjeli kalandjából négy darab kövér luddal tért meg lakására.

Szóval *Csapó Katalin* nagyon alkalmas mestert talált *Szabó Veron* annyira, hogy a mikor aztán a tolvajlásra szövetkeztek, *Kati* menyecske mindenütt magának követelte a munka kivételét, *Veront* csak örül állagotta, a mig ő végezett.

A tolvajlást kettest aztán a következő eredménnyel végezték:

1909. Január 23-án éjjel özv. *Görbe Miklósné* udvarára mászott be *Csapó Kati* s a kapuban őrtálló *Szabó Veron*hoz két tyukkal jött vissza.

Január 25-ikére virradó éjszaka *Nacs Mihályné* tették ugyanilyen látogatást s a zsákmányolás eredménye egy kakas és egy tyuk lett.

Február 24-ikére virradó éjjel *Kiss Illésné* portájára mászott be *Katalin*, innen egy nagy tükröt lopott el a *Veron* őrtállása mellett.

Március 6-án este *Török Pétertől* 10 tyukot loptak ki.

Március 15—16 közt való éjszaka két darab pulyka volt az eredmény.

Április végén *Kolossy Jenő* városi főmérnök portájára is besurrantak s négy fajtyukot és egy fajkakast szállítottak el.

Május 6—7 közt éjszaka *Papp Mihálynétől* loptak el négy hizott libát.

Röviddel ezután még két zsák búzát emeltek el valamelyik gazdától, a kinek kilétét nem is tudták meg se mondani.

Mindezekért a tolvajlásokért utóvégre csak hurokra került a két veszedelmes némbor.

A mult napokban ült fölöttük törvényt a szegedi törvényszék büntető tanácsa. Nem is tagadták tettüket, mindent beismertek.

A törvényszék jutalmazta beismerésüket. *Csapó Katalin* hat hónapi börtönre ítélte, míg *Szabó Veron*nak csak két hónapot adott. Átírt azonban a törvényszék a makói járásbíróhoz, hogy most már a vasutnál való kísérletezésért is ültessék le *Verával* a feltételeken kimért 7 napot. Mert azt a feltételt, hogy nem büntetik újra — nem tartotta be *Veron* asszony.

A törvényszék ítéletében mindketten megnyugodtak s most már el is foglalták méltó helyüket a szegedi — csillagbörtönben.

A mágnásoknak, dzsentriknek s ezek uszályhordozóinak nem kell az általános, egyenlő, titkos választói jog, mert félnek attól, hogy ha ez bejön, a magyar közélet nem lesz tovább az ő mindenféle, lühítő pereputyáiknak kalácsot adó menedék-helye!

Közgazdaság.

A makói piacról.

Mult jelentésünk óta a piac elég ingadozó volt, jóllehet a gabonaművekben ár változás nem állott be, de a hagyma és zöldség értékesítése körül előbb a kereslet élénkségéhez szokott termelő a később beállott áresés hatását eléggé megérezte.

Gabonaművek tartották az árat, buza még nagy keresletnek örvend, az árak nem szálltak alá, minek oka nem a termés mennyiségben, hanem az alacsony vizállásban kereshető, mert a hajóállomásokon összetörődött áru nem szállítható el, mert a teherhajók nem közlekedhetnek. Míhelyt a szállítás a vizen eszközölhető lesz, a nagy hozatalok az eddig is csak mesterségesen tartott magas árak feltétlenül alászállnak, aminek már is hatása mutatkozik az ár hullámzásban.

Takarmány félékben, különösen a sertés hizlalás céljára szükséges tengeri ára nagyon magas. Csöves tengeriért a termelő 20 koronát is kér, amely körülmény teljesen elűti a szegényebb néposztályt a bevásárlás lehetőségétől.

A hagyma piacon a mult heti ár-emelkedés, miután nem volt igazolt, nem is tartotta magát, mert az áresés bekövetkezett. A közel 17 koronás árról leszállt ma már 15 koronára, de még ezen ár mellett sem lehet a külföldi piacon megfelelőleg értékesíteni, így tehát még további áresés feltétlenül bekövetkezik.

Fokhagymában a kereslet a külföld részéről kezd élénkülni, ami az árak emelkedését vonta maga után. Fokhagymáért már 19—20 koronát is fizetnek.

Zöldség félékben, különösen petrezselyem iránt a külföld szintén érdeklődik, de az üzlet még nem birt kifejlődni.

Gabona árak:

Buza:	21—21.40 K.
Ó-kukorica:	18.40-60 — "
Uj-kukorica:	16 — "
Árpa:	17.50 — "

Az árak 100 kilogrammonként értendőek.

Hagyma árak:

Vörshagyma:	15 — K.
Fokhagyma:	18—19 — "

A hagyma árai 100 kilónként értendőek.

NYILT-TÉR.)*

Nyilatkozat.

Tudatom mindenivel, hogy *férem Patkós Mihály*, kitől különváltan élek azt hirdeti, hogy nekem senki semmiféle hitelt, vagy kölcsönt ne adjon, mert felelősséget nem vállal érte s adóságaimat kinem fizeti. Erre válaszolva tudatom a tisztelt közönséggel, hogy az ő kifizetésére nem szorulok, mert hál Istennek nekem van a miből élni, de már öneki csak úgy van ha adnak, mert már ő csak egy semmivel bíró.

Makó, 1911. október 21.

**Szabó Judith
Patkós Mihályné**
Tulipán utcai lakos.

(* E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Szerdán este 8 órakor
a makói Uránia színház

előadása

a hirdetett szenzációs műsorral
meg lesz tartva.

November 1-re kiadó

két utcai szoba

konyha, kamra és fűskamra.
Ugyanott használt ajtó és
ablakok eladók.

Kapusi fűszerkereskedőnél,
Megyeház-utca.

Naponta kapható

friss must

özv. **Iritz Sámuel cégnél.**

A Gyilkostó melletti

két járandóm eladó.
Megyeház-utca 11. szám alatti
házamban kiadó egy

udvari lakás.

Értekezni a lakásomon:
Szabó Imréné.

Valódi, tiszta kék-szilva

pálinka

teljesen szeszmentes 1 frt. literje
Iritz Sámuel özv. cégnél.

4403—1911. tkv. sz.

Árverési hirdetmény és feltételek.

A makói kir. járásbíró, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy *Gazdag Sándor* végrehajthatóan *Gazdag János* végrehajthatást szenvedett ellen bírói letébe helyezendő 448 korona 96 fillér hátralékos tőke, 14 korona végrehajthatóan már megállapított, úgy 18 korona 30 fillér jelenlegi és a még felmerülő költségek kielégítése végett az 1881. LX. t.-c. 144, illetve 146. § értelmében a szegedi kir. törvényszék (a makói kir. járásbíró) területén lévő a makói 18047. számú tjkvben A. f. 1201. hrzi szám alatt felvett ház és beltelekre 1258 korona, továbbá ugyanazon telekjegyzőkönyben A. f. 8889—b. hrzi szám alatt felvett ingatlanra az árverést 3406. koronában megállapított kikiáltási árban végrehajtható képviselője *dr. Kiss Pál* ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével elrendelte, azzal, hogy ezen árverés által a fenti ingatlanokra C 3. sorszám alatt *Gazdag Gábor* javára bekebelezett holdglani haszonélvezetijog nem érintetik.

A mennyiben azonban ezen haszonélvezeti jogot megelőzően 8889. b. hrzi számú ingatlanra bekebelezett követelés kielégítésére szükséges s ezennel 2300 koronában meghatározott összeg a 8889—b. hrzi számú ingatlanért meg nem ígértetnék, az árverés hatálytalaná válik s az utóbbi ingatlan haszonélvezetijog fenntartása nélkül nyomban újabb árverés alá bocsájtandó.

Árverési határnapul 1911. évi december hó 4-ik napjának d. e. 9 óráját alulírott telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében földszint, 17. számú ajtó kitűzte, mely alkalommal ezen ingatlanosság a kikiáltási ár kétharmad részén alul eladatni nem fog.

Kikiáltási ár a fentebb kitett beesár, melynek 10 százaléka a kir. kinstár képviselője kivételével, aki bánatpénz letétele nélkül árverelhet, a venni szándékozók által készpénzben, vagy óvadékképes papirokban a kikiáltott kezéhez bánatpénz gyamánt leteendő, vagy ennek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervény kiszolgáltatandó. Ha árverési vevő a kikiáltási árnál magasabb ígéretet tesz, köteles a bánatpénzt az általa ígért összeg 10 százaléka nyomban kiegészíteni, mert különben ígérete figyelmen kívül marad s a folytatólag megtartandó árverésen részt nem vehet.

Kelt Makón, 1911. évi augusztus hó 14-ik napján.

A makói kir. járásbíró, mint tkvi hatóság.

Dr. Bogdán Elek s. k.,
kir. aljárásbíró.

A kiadmány hitelül:

Zsiga János
kir. tkvvezető.

Kiadó ház.

Lonovics-sugaruton épült új házam, melyben van három szoba s előszoba a szükséges mellékkeliségekkel, november 1-től kiadó.

Dr. Kiss Pál
ügyvéd.

Lapkihordó-fiuk

felvétetnek a kiadóhivatalban.

Különleges pálinka-árjegyzék.

5 éves kajszin-barack pálinka
literje 1 frt. 50 kr.,
10 éves kajszin-barack pálinka
literje 2 frt.
Valódi ó-törköly pálinka
literje frt. 20 kr.
Iritz Sámuel özv. cégnél
Valódiságért szavatosságot vállal acég.

Egy jó házból való fiu

tanulóul

jó fizetéssel felvétik
a **Makói Független Ujság**
nyomdájában.

NŐI FELÖLTOK ÓRIÁSI VÁLASZTÉKBAN!

Legujabb őszi- és téli ujdonságokban;

színes angol áruból, posztóból, bársonyból és selyem-plüssből

o o Bébé- és leányköpenyek, felöltő különlegességek. o o

Mértékszerűtlen rendelek elsőrangú munkásokkal saját

műhelyünkben a leggondosabb kivitelben készülnek.

Menyasszonyi kelengyék! Fehérneműek!

Ágynemű, francia és angol párna, ing, hálókabát, nadrág- és

fűzővédő, paplan lepedő!

Csecsemő kelengyék.

Keresztelő párnák,

fejkötők és himzet

pique paplanok.

Női blúzok a legizlé-

sebb kivitelben.

Szörmeárúk,

boák, muffok a legegyszerűbbtől a

legfinomabb kivitelig.

Legujabb divatu

női- és leánykalapok!

Posztó, biber, selyem, bársony- és

gyászkalapok állandóan raktáron.

Diszítések és alakítások

a legujabb divat szerint.

Pártos E. és Tsa Makó. Főtér, (az
Otthon-kávéház mellett)

Értesítés!

Van szerencsém tisztelettel értesíteni a nagyérdemű helybeli és vidéki uriközönséget, hogy az őszi és téli áruim megérkeztek.

Legfinomabb angol-, skot- és honi gyárt-
mányok nagy választékban.

Ujjonnan s modernnül berendezett szabó-műtermemben, ahol csakis legujabb divat szerint és legjutányosabb árak mellett készülnek, u. m.:

szalon-, utcai- és sport öllönyök, felöltők, télikabátok, stb. stb.

Az uri közönség becses pártfogását kérve, — kiváló tisztelettel

Ifj. ANTAL JÓZSEF

Makó, Dessewffy-tér 13. sz., (Makói Ujság bérapotájában).

Egy jó órát szerezhethet magának

vagy divatos arany- és ezüst ékszereket m. kir. fémjellel ellátva rendkívül jutányos árak mellett.

Menyasszonyoknak és vőlegényeknek 10 százalék árengedmény. Erős vasúti és munkás órák pontosan beszállítva jótállás mellett. Régi nagy tört aranyat a legmagasabb árban veszek vagy új tárgyakra becserélem. Különlegességek divatos női órákban és ékszerekben. Midőn biztosítom a n. é. közönséget a legszolidabb kiszolgálásról, b. pártfogásukat kéri

VIDOR MANÓ órás- és ékszerész

Makó, (főtér) az „Otthon“-kávéház mellett.

A barát egy székeltolt neki, melynek nádfonatából a rongyok alá lőgtak, az ajtóhoz osont, melyet gondosan bezárt s erre egy iratokkal és régi fóliánsokkal borított asztalnál foglalt helyet.

— Gondolkozott fölötté, Don Cirillo? — kérdezte a báró.

— Gondolkoztam.

— És megtekintette a villát?

— Az is megtettem, Eccelenza.

— Nos . . . tetszik önnek?

— Nem nagyon . . . és mégis hajlandó volnék megszerezni . . . Adok érte huszonkétezret, Excellenza.

— Oh, Don Cyrillo! Maga, lelkekre, káromkodásra képes birni egy szentet! Először negyvenezer volt, aztán harminc, most meg éppen huszat mond . . . ördög és pokol!

És elkezdett istenkáromlóan káromkodni és szitkozódni.

— Isten neki . . . mondjunk hát harmincat! — szakította őt félbe a barát, kinek iszony volt a káromkodás. — De akkor ki kell önnek mutatnia, hogy semmi jelzalog nem terheli a házat.

— Már megesküdtem magának, hogy tiszta, mint az a kéz és egy gavallér nem szokott kétszer esküdni.

— A gavallérnak egyáltalán nem szükség esküdni . . . az okmányok teljesen elégségesek.

— Hiszen magával hozhatja az ügyvédjét!

— Az egészen rendén volna, de én nem a magam számára veszem meg a villát . . . nem is a

És sajtáságos körülményeknek kellett volna fennforogni, ha egy leleményes eszű, erélyes ember s a kinek még éppen nem volt kedve golyót röpteni a fejébe, nem talált volna lehetőséget rá, hogy fittyet hányjon az esküdtszéki teremnek.

És a legvégső szükség esetében: hát talán nem voltak Kalabriának többé erdőségei? Talán kihalt a brigantik faja?

Nem lett volna az első eset, hogy egy Santafusca egy postakocsit megrohanjon. Volt egy dédnagybátyja, Miklós ur, ki köztudomás szerint több mint fél esztendeig élt Fra Diavolóval ott fenn a hegyek közt . . . De hát mindenhez idő szükséges, két hét, azt belátta a báró, még arra sem elég, hogy rablóvá legyen az ember.

Kevésbé operaszerű, a helyett azonban gyorsabban ható módról kellett gondoskodni. — Menekülni? Külföldre utazni? Arra gondolni sem akart; pénz nélkül nagyon kényelmetlenül utazik az ember. — Ujabb pumpolást rendezni? Kinél, az ég szerelmére? Hiszen egész Nápolyban nem akadt egy kutya sem, mely még egy csontot hitelezett volna neki! — Kártyázni? Szerencsét próbálni? Egy ember sem akart többé vele a kártyához nyulni. És aztán: kártyázni és nyerni, két különböző dolog.

Az egyetlen segélyforrás, mely e körülmények között számára még maradt, a nyaralója volt Santafuscában körülbelül öt kilométernyire Nápolytól. Ennek a fekvőségnek az eladásából egy pár ezer lirát még kisajtolhatott, feltéve, hogy mindent oda ad az utolsó szögig; mert egyharmada már megvolt terhelve a Spiano Vico márki jelzalogával, egyharmada romhal-

**Ibolya-cräm, Ibolya-szappan,
Ibolya-puder,** legjobb hatású arc és kéz-
finomító szerek.

Egyedül kaphatók:

VÉBER & BÁRÁNY

„Az Isteni gondviseléshez“ címzet gyógyszerárában.

Makó, Szegedi-utca.

Ára: Ibolya-cräm 1 korona.
Ibolya-puder 1 korona.
Ibolya-szappan 70 fill.

Nagy raktár mindennemű engedélyezett különleges-
ségekben, kötszerek, gumi-cikkek és illatszerekben. (5)

FIGYELEM!

ÉRTESETÉS!

Aki földjére és házára
hosszu vagy rövid le-
járati törlesztéses

akar fölvenni, vagy aki építeni szándékozik és ahhoz I. és II. helyre

é p i t k e z é s i k ö l c s ö n

szükséges, az forduljon bizalommal az alanti bankirodába,
mert megbízást kaptam az ország legnagyobb pénzügyintézetétől,
hogy megfelelő tőke törlesztéssel 10 évtől 60 évig terjedő időre
folyosíthatok 4, 4 $\frac{1}{2}$ % kölcsönt. Megbízatásom folytán a kölcsön
megszerzését teljesen díjtalanul eszközölöm, mivel intézeteim által
leszek honorálva.

Kenyeres Izsó Makó, Uri-utca
Böhm-féle ház.

Ügynökökkel kérem nem összetéveszteni.

Pontos és figyelmes kiszolgálás.

A vevőközönség figyelmébe.

Ha szép, jó-uj árut olcsóért akar

vásárolni, úgy ne mulassza el az olcsóságáról híres

„Mengasszonyhoz“ címzett

rőfös- és divatáru üzletet

felkeresni a Dessewffy-téren, Makói Ujság bérházában,
(püspökkertel szemben), ahol minden e szakmába
vágó cikkek igen izléses választékban kaphatók és
így mindenki saját érdekében cselekszik ha ruha
szükségletét a fent nevezett cégnél szerzi be.

Egy próba vásárlás mindenképp meggyőző.

Szolid árak.

Valódi márványból
készít sirköveket

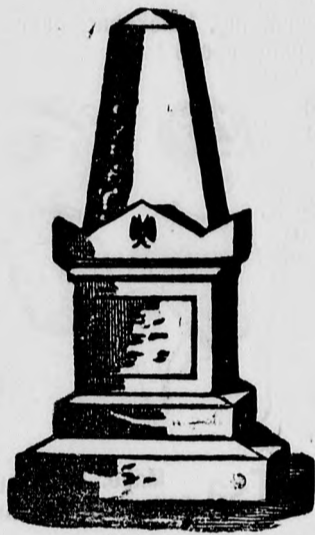
Glück Lajos,

kőfaragó

(1) Makó, Szegedi-utca.

Ahol a sirkövek faragásá-
ról és teljes készítéséről
mindenki bármikor meggyő-
ződhetik.

Raktáromon mintegy 500
darab áll választékul.

- 6 -

maz és csakis a harmadik harmad nyújtott még el-
adási értéket. Ez volt mindene, egy szegény ördög
egyetlen födele, utolsó menedékhelye ezen a nagy,
kerek világon.

De így is alig verhetett volna ki belőle annyit,
hogy tartozását az árvaalaprak kifizesse; mindenesetre
akkor egyetlen fillér nélkül marad meztelenül, a mint
anyja a világra tette, egyetlen vánkos nélkül, hogy
arcát reá pihentesse.

Ha az utolsó Santafusca e pillanatban még az
érvényesülés némi maradványával birt még annyiban,
hogy itt-ott nagy bajjal és fáradsággal egy százast
felhajszolhatott éhsége és szomjusága csillapítására:
ezt a foszladozó hitelét, jól megjegyezzük, egyes egye-
dül annak az ódon palotának köszönhetette, mely a
nagy tömegnek bizonyos fokban még mindig imponált
s a hagyomány vasláncával tartotta jól-rosszul tulajdo-
nosát a vizszínen.

De így vagy úgy, a tizenötezer lirát elő kellett
teremteni. Nagy fejtörések között itt volt már időköz-
ben a zöld csütörtök s még a legcsekélyebbet sem
érte el. Egyszerre csak a vén Cyrill barát ötlött az
eszébe . . .

* * *

Ki volt Cyrill barát?

Nem volt halas kofa, nem kamorrista a Pendino
és Mercato városrészben, ki ne ismerte volna a vén
barátot. A legnyomorultabb lakásban lakott, egyikében
ama háztetők és tornyok közé hegyszakadékszerűen
beékelt padlószobáknak, hová sohasem hatolt be nap-
sugár és a sohasem változtatott levegő a szegénység

- 7 -

és bűn visszatartó kipárolgásaival, az olaj és halbüz-
zel undort keltő légkörre tömörült.

Aki úgy az utcákon látta volna őt tova osonni,
roppant nagy ócska kalapjával, zsiros reveredájával,
vállain kis köpenyeggel, melynek zöldessé vált szöve-
tén át úgy járt keresztül a szél, akár csak a szítán,
olyan ábrázattal, melynek a színe sült halra emlékez-
tetett, azaz egész emberért egy narancshéjat sem
adott volna.

A rokkantság valódi mintaképe volt. Lábacskái
szárazak miat a faszentté, két iszonyuan elnyűtt cipő-
ben végződtek, melynek nagysága nem egy partmenti
hajóst megszegyenített volna Nápoly és Messina kö-
zött. Körmei hosszú, olajosan fényes kezein voltak
egyedül erősen rajta. Erőre nézve bátran mérközhet-
tek azokkal a kampókkal, melyekkel a facchinók a
kikötőben a tőkehalas zsákokat ctpelik.

Ez a Cyrill barát aránylag gazdag ember volt,
oly vagyon tulajdonosa, mely részben sok évi uzsora-
üzletekből a városrész halas és sajtos kofáival és más
apró emberekkel, részben és pedig főképen, lottónye-
reményekből eredt.

Azt beszéltek, hogy a barát birtokában van a
számok titkának; a kaballa segítségével egy régi
könyvben találta és nyerni tud a lottón, a mennyit
csak akar. Ennek és annak adott is már jó számokat;
de a milyen bizalmatlan és féltékeny, nem engedi ma-
gát mindenkitől rábeszélteni.

A Cyrill barát házában találkozunk most ismét a
báróval, aki nem vesztegette haszontalanul a husvétii
ünnepeket.